పాపులర్ రచనలు చేయుటం ఎలా?

యండమూరి వీరేంద్రనాథ్

(క్రిందటిసంచిక నుంచి తరువాయి)

ప్లాట్ (కథాంశం)

మా వర్క్ షాప్‌కి నవలలు వ్రాస్తాము అని వచ్చిన వర్ధమాన రచయితల నుంచీ ముందుగా 'సినాప్సిస్' అడగటం జరిగేది. నవలకి కథ వెన్నెముకలాంటిది. కథ ఎలాంటిదైనా అయి ఉండవచ్చు. ఏ కథాంశంతో నవల వ్రాయాలా అనేది రచయిత ముందు నిర్ణయించుకోవలి. మర్డర్ మిస్టరీ, కామెడీ, రొమాన్స్, ఇన్వెష్టిగేషన్, థ్రిల్లర్, మానసిక విశ్లేషణ - ఇలా ఏ రకమైన కథాంశాన్నయినా తీసుకోవచ్చు. ఒక్కోసారి ఒకే నవలలో రెండు మూడు అంశాల్ని ప్రవేశపెట్టవచ్చు. వీటి గురించి ఇదే అధ్యాయంలో తర్వాత చర్చిద్దాం.

రచయిత నవల వ్రాయబోయే ముందే తనేం వ్రాస్తున్నాడో మొదటి నుంచీ చివరి వరకూ "కథ" మీద పూర్తి ఆధిపత్యం సంపాదించి ఉండాలి. మంచి కథ లేనప్పుడు నవల సక్సెస్ చేయటానికి రచయిత చాలా కష్టపడవలసివస్తుంది. ఒక్కోసారి అంత కష్టపడినా కూడా ఫలితం దక్కదు. కష్టపడటం అంటే ఇక్కడ శైలి, శిల్పం, పాత్ర పోషణలాంటి వాటి మీద ఆధారపడటం. ఉదాహరణకి 'ప్రియురాలు పిలిచె' నవలలో కథాంశం చాలా చిన్నది. దాన్ని దాదాపు ఆరొందల పేజీలు వ్రాయటానికి శిల్పం మీద పాత్రపోషణ మీద ఎక్కువ ఆధారపడటం జరిగింది. వీటి కోసం పడిన కష్టం, కథని ఎన్నుకోవటంలో కూడా పడి ఉంటే అది ఇంకా పెద్ద హిట్ అయ్యుండేది.

కథ బావుంటే రచయిత పని సగం వరకూ తగ్గిపోయినట్లే.

విభిన్న కథాంశాలు

1. సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్ వ్రాసేటప్పుడు "కథ" కన్నా కథలో ట్విస్ట్‌లు ఎక్కువ ఉండాలి. పాఠకుడు ఊహించలేని మలుపులు తిప్పుతూ ఉండాలి.
2. రొమాన్స్ వ్రాసేటప్పుడు సంభాషణలపట్ల ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించాలి.
3. హాస్యం వ్రాసేటప్పుడు సంభాషణల పట్ల ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించాలి.
4. ఇకపోతే ఆర్ద్రత ప్రధానంగా వ్రాసేటప్పుడు పాత్రల పోషణ పట్ల ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించాలి. సంఘటనని ఎక్కువ విడదీసి దాంట్లో ఆర్ద్రతని చొప్పించాలి.
5. కుటుంబ కథాంశలు వ్రాసేటప్పుడు నాటకీయత బాగా ఉండాలి. పాత్రలు పటిష్ఠంగా ఉండాలి.

కథా విస్తరణ

ఏయే సంఘటన ఎంత వ్రాయాలి అనే దాని మీదే నవల యొక్క విజయం ఆధారపడి ఉంటుంది. ఉదాహరణకి, నవలలో ఒక పాత్రని తీసుకుని దాని స్వాభావాన్ని వర్ణిస్తూ పేజీలకు పేజీలు వ్రాస్తే పాఠకుడికి బోర్ కొడుతుంది. అలాగే అనవసరమైన చోట వర్ణనలు కూడా పాఠకుల్ని విసిగెత్తిస్తాయి. ఉదాహరణకి ఈ క్రింది సంఘటన చదవండి.

"అతడు తలుపు తెరుచుకుని నెమ్మదిగా లోపలికి ప్రవేశించాడు. బెడ్‌రూంలో వాల్ టూ వాల్ కార్పెట్ అందంగా ఉంది. గడియారం శబ్దం ఆ నిశ్శబ్దాన్ని పారదోలటానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది. గదిలో ఉన్న సోఫా సెట్ మీద కిటికీలోంచి పడుతున్న వెలుతురు

అందంగా మెరుస్తూంది. సోఫాసెట్ పక్కనే టీ.వీ ఉంది. ఆమె పడుకున్న మంచం పక్కన ఫోన్, ఆ ఫోన్ పక్కనే చిన్న పాలరాతి విగ్రహం నెమ్మదిగా ఊగుతున్నాయి..."

ఈ విధంగా వ్రాసుకుంటూ పోతే పాఠకుడు ఆ పేరాగ్రాపుని చదవటం మానివేసి తర్వాత ఏమైందా అని నెక్స్ట్ పేరాగ్రాఫుకి వెళ్ళిపోతాడు. అంటే పాఠకుడు టెన్షన్‌లో ఉన్నప్పుడూ అనవసరమైన వర్ణనలు అతడిని ఏ విధంగానూ ఆకట్టుకోవు. కథకు సంబంధించిన విభిన్న సంఘటనలు సా..గ...దీ...య...టం... గురించి ఇదే పుస్తకంలో "శిల్పం" అన్న అధ్యాయంలో మరింత వివరించటం జరిగింది. ఇప్పుడు చెపుతున్నది కేవలం సంఘటనని సాగదీయటం గురించే. **కొంత మంది రచయితలు ఒక చిన్న విషయం చెప్పటం కోసం పది సంఘటనలు వ్రాస్తారు. మరికొందరు ఒక పేజీలో చెప్పాల్సిన సంఘటన పదిపేజీలు వ్రాస్తారు. రెండూ తప్పే.**

పాఠకుడు ఇష్టపడి చదువుతున్న సంఘటనని క్లుప్తంగా ముగించటం మరీ ఘోరమైన తప్పు.

అలాగే ఏ సంఘటన తరువాత ఏ సంఘటన రావాలి అనేది - రచయిత పకడ్బందీగా అమర్చుకోవాలి.

మంచి హాస్యం వ్రాసిన తర్వాత అకస్మాత్తుగా థ్రిల్లింగ్ ఇన్సిడెంట్ వ్రాయకూడదు. ఎందుకంటే, పాఠకుడు ఇంకా హాస్యాన్ని ఆస్వాదించే మూడ్‌లోనే ఉంటాడు.

అదే విధంగా మంచి రొమాంటిక్ సంఘటన జరిగిన తర్వాత ఆర్ధ్రతా పూరితమైన సంఘటనలు వ్రాయటం మంచిది కాదు. ఈ విధంగా కథాంశాన్ని ఎన్నుకున్న తర్వాత ఏ ఏ సీన్ తర్వాత వ్రాయాలి అనేది రచయిత సినాప్సిస్‌లోనే నోట్ చేసి పెట్టుకోవాలి.

ఒక్కసారి పాఠకుడు రచయిత గ్రిప్‌లోకి వచ్చేసిన తర్వాత ఆ సంఘటనని ఎంత దూరం లాక్కెళ్ళినా పాఠకుడు టెన్షన్‌తోనే చదువుతాడు. దీనికి చాలా మంచి ఉదాహరణ తులసీదళం క్లైమాక్స్! కథాపరంగా జరిగే దాదాపు అయిదు నిమిషాల కాలాన్ని ఈ నవలలో వంద పేజీలు వ్రాయటం జరిగింది. ప్రతీ సెకనూ ఏం జరుగుతుందీ అనే విషయాని సెకన్లతో సహా వ్రాసి నవలీకరణ చేయడం గమనించవచ్చు. ఈ విధంగా పాఠకుడు ఏయే సంఘటనలని విపులంగా చదవటానికి ఉత్సాహపడతాడు అనేది రచయిత ముందే తెలుసుకోగలిగి ఉండాలి.

అనవసరమైన చోట సంఘటనలని లాగటం పాఠకులకి బోర్ కొట్టిస్తుంది. ఉదాహరణకి ఒకబ్బాయి, ఒకమ్మాయి ప్రేమించుకుంటున్న నవల నవల వ్రాస్తూ అందులో ఫుట్‌పాత్ పక్కనున్న ఒకబిచ్చగత్తెకి హీరో అయిదుపైసలు వేస్తుంటే దెబ్బలాడుకునే సీన్ వ్రాయవలసి వచ్చినప్పుడు ఆ బిచ్చగత్తె యొక్క దయనీయమైన పరిస్థితిని వర్ణించటం పాఠకుల మూడ్‌ని పాడుచేయటమే అవుతుంది. (ఎంత మంచి భాషలో ఆర్ధ్రతాపూరితంగా వ్రాసినా సరే). ఇటువంటి సందర్భాలలో రచయిత, తాను రాసిన దాని పట్ల మమకారం వదులుకుని, నిర్ధాక్షిణ్యంగా కొట్టివేయాలి.

ఒక్కొక్కసారి మన ఎన్నుకున కథలో "నవలకి" సరిపోయేటంత వస్తువు ఉండదు. వంద పేజీల్లోనే నవల పూర్తవుతుంది. అటువంటి ప్రమాదం రాకుండా కథ ఎన్నుకునేటప్పుడే సైడ్‌ట్రాక్స్ గురించి కూడా ఆలోచించుకోవాలి. ఇలాంటి సైడ్ ట్రాక్స్ కథతో సంబంధం ఉన్నవి అయితేనే బావుంటుంది. 'వెన్నెల్లో ఆడపిల్ల'లో రేవంత్ రమ్యల మధ్య రొమాంటిక్ కథ ఎంత హృద్యంగా నడిచిందో దాని సైడ్‌ట్రాక్ అయిన జేమ్స్ కథకూడా అంతే బలంగా నడవటం ఆ నవలకి ఎంతో దోహదపడింది.

ఒక నవల యొక్క విజయం దానియొక్క కథ మీద ఎంత ఆధారపడి ఉందో, ఆ కథని పాఠకులకి ప్రజంటు చేసే విధానం మీద కూడా అంతే ఆధారపడి ఉంటుంది. 'దీన్నే సీనిక్ డివిజన్' అంటారు.

సంఘటనల కూర్పు (సీనిక్ డివిజన్)

ఈ అధ్యాయం మొదట్లో ఏయే సంఘటనని ఎంతవరకు వ్రాయాలి అనే విషయం గురించి కొంత చర్చించబడింది.

ఏయే సంఘటనల ఆధారంగా నవల ముగింపుకి చేరుకుంటుంది. అనే విషయం పైన రచయితకి పూర్తి అవగాహన ఉండాలి. ఆ అవగాహన వచ్చిన తర్వాత ఏయే సంఘటనని ఎన్ని పేజీలు వ్రాయాలి అన్న విషయం నిర్ధారించుకోవాలి.

నవల విజయానికి ముఖ్యపునాది ఇదే

ఉదాహరణకి ఈ క్రింది కథాంశాన్ని తీసుకుందాం.

పోలీస్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో ఇన్‌స్పెక్టర్‌గా పనిచేసే ఒకబ్బాయి, ఒకమ్మాయి ప్రేమించుకున్నారు. ఆ అమ్మాయి హత్య చేయబడింది. హత్య చేసిన "కృష్ణ" అనే ఒక యువకుడు పోలీసులకి దొరికాడు. అతనికి ఉరిశిక్ష పడింది. హతురాలి ప్రియుడైన ఇన్‌స్పెక్టర్‌కి ఎందుకో కృష్ణ ఆ హత్య చేయలేదు అనిపించింది. పరిశోధన ప్రారంభించాడు. హతురాలి తండ్రి డిఫెన్స్ పత్రాలు అతనింట్లో ఉన్నాయి. దుండగులు వాటిని తీసుకువెళ్ళటం కోసం ఒక రాత్రి ఆ ఇంట్లో ప్రవేశించారు. హీరోయిన్ వాళ్ళని చూడటంతో ఆమెని చంపేశారు. అనవసరంగా ఆ నేరం కృష్ణమీద పడింది.

ఇన్‌స్పెక్టర్ మరింత లోతుగా పరిశోధించాడు. ఆ దుండగులకీ, శత్రుదేశానికీ సంబంధం ఉందని తెలిసింది. శత్రు దేశపు రాయబారికి కూడా ఇందులో పాత్ర ఉందని అతడు గ్రహించాడు. ఒంటరిగా మొత్తం ఈ వ్యూహాన్నంతా ఛేదించాడు.

స్థూలంగా ఇదీ కథ అనుకుందాం. ఈ కథలో మొట్టమొదటి అంశం "హీరో హీరోయిన్లు ప్రేమించుకున్నారు" అన్నది. ఈ నవల రెండువందల నలభై పేజీలు వ్రాస్తే, అందులో మొదటి నూట ఇరవై పేజీలు హీరో హీరోయిన్లు ప్రేమించుకోవటం వర్ణిస్తే, అది ఎంత బాగా వర్ణించినా కూడా హీరోయిన్ చచ్చిపోతుంది కాబట్టి నవల నిలబడదు. ఎందుకంటే, ఈ కథలో బేసిక్‌గా ఉన్నది సస్పెన్స్, థ్రిల్. కథకి ఏ మాత్రం సంబంధంలేని హీరో హీరోయిన్ల ప్రేమాయణాన్ని పదీ - పదిహేను పేజీల్లో ముగిస్తే మంచిది. అదిగాక ఇందులో 'కృష్ణ' అనే ముఖ్య పాత్రకి ఏ ప్రాముఖ్యతా లేదు.

అలా కాకుండా...

హీరోయిన్ హత్య కేసులో పోలీసులు పట్టుకున్న కృష్ణ అనే యువకుడిని కూడా ముఖ్యపాత్రధారిని చెయ్యొచ్చు. ఉదాహరణకి అతను కూడా హీరోయిన్‌ని ప్రేమించాడని, హీరోతో ఒకరోజు ఘర్షణ పడ్డాడని వ్రాస్తే కృష్ణ జైలుకి వెళ్ళటం, ఆ తర్వాత హీరోకి హీరోకి ఆ యువకుడు నిర్దోషేమో అని అనుమానం రావటం, ఇవన్నీ హీరో యొక్క పాత్రని బాగా పెంచుతాయి. తన ప్రియురాల్ని ప్రేమించిన యువకుడి నిర్దోషత్వం నిరూపించటం కోసం హీరో రంగంలోకి దిగటం అనేది పాఠకులకి బాగా నచ్చుతుంది. వెరైటీగా కూడా ఉంటుంది.

ఇక్కడే రచయిత సరి అయిన నిర్ణయం తీసుకోవాలి. ఇద్దరబ్బాయిలూ ఒకమ్మాయి ప్రేమ వ్యవహారంగా వ్రాయాలా, క్రైమ్ నవల చేయాలా అన్నది రచయిత ముందు నిర్ణయించుకోవాలి. ప్లాట్ అల్లుకుంటూ పోవాలి. అలా హీరో, హీరోయిన్ మరో యువకుడి యొక్క త్రిభుజాకార ప్రేమని ఒక నలభై పేజీల వరకూ వ్రాసినా కూడా ఫరవాలేదు. ఆ తర్వాత హీరోయిన్ మరణం, హీరోయొక్క పరిశోధన ప్రారంభించాలి.

పైవిధంగా ప్రారంభించదల్చుకున్నాక, హీరో హీరోయిన్లు ఎంత ఆహ్లాదకరంగా ప్రేమించుకున్నారు - అనే విషయం రచయిత స్వయంగా చెప్పకుండా ఏదన్నా ఒక సంఘటన ద్వారా చెప్పాలి. అదే విధంగా హీరోయిన్‌ని ప్రేమించిన మరొక యువకుడు హీరోకి ఎలా తారసపడ్డాడు, వాళ్ళిద్దరూ ఒకరినొకరూ ఎల ద్వేషించుకున్నారు, అన్న విషయం మరొక సంఘటన ద్వారా చెప్పాలి. ఆ తర్వాత

హీరోయిన్ మరణించటం, ఆ యువకుడు జైలుకెళ్ళటం కూడా డ్రమెటిక్‌గా వ్రాయాలి. అప్పటికి పాఠకుడు రచయిత గ్రిప్‌లోకి వచ్చేస్తాడు. ఒక్కసారి హీరోయిన్ మరణించాక, హీరో పరిశోధన ప్రారంభించాక పాఠకుడు ఇంక ఆ పుస్తకం వదిలిపెట్టలేడు. అందులోనూ సాక్షాత్తూ తన ప్రియురాలిని ప్రేమించిన (తన శత్రువైన) ఒక యువకుడి విడుదల కోసం హీరో ప్రయత్నిస్తున్నాడు అని తెలిసిన తర్వాత పాఠకుడికి తను కేవలం ఒక సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్ నవల చదువుతున్నాననే భావన రాకుండా, ఒక మంచి నవల, మంచి పాత్ర చదువుతున్నాననే భావన కలుగుతుంది. అయితే చాలా మంది రచయితలు ఫెయిలయ్యేది ఇక్కడే. మంచి బిగింపుతో పాత్ర పోషణతో ప్రారంభించి, నవల నలభై పేజీలయ్యేసరికి మాఫియా యుద్ధాల్లోకి దిగిపోతారు. సస్పెన్స్, క్రైమ్ నవలల్లో ప్రేమ, ఉదాత్తత మొదలైన అంశాలు అనవసరం అనుకుంటారు. అది తప్పు, కేవలం సైజు మరిస్తే డిటెక్టివ్ నవల సాంఘిక నవల అవదు. రెండు ముఖ్యపాత్రలు ఏ విషంగా కలిసాయి - అన్నవిషయం నుంచీ జాగ్రత్త తీసుకోవాలి.

....హీరో హీరోయిన్‌ల కలయిక గురించి మంచి సంఘటన ద్వారా వివరించిన ఘనత యద్దనపూడి సులోచనారాణిగారికి దక్కుతుంది. 'సెక్రటరీ' నవలలో జయంతి హీరోయిన్. హీరో రంగప్రవేశం చెయ్యకముందే మిగతా పాత్రల ద్వారా హీరో పాత్ర యొక్క ఔన్నత్యం పాఠకుల మనసులో గొప్పగా ముద్రపడి ఉంటుంది. హీరోయిన్ యొక్క భావసంచలనాన్ని పాఠకులు కూడా అంతే గొప్పగా పొందుతారు. హీరో వస్తాడు, వస్తాడు అని ఎదురు చూస్తున్న హీరోయిన్, బాగా అలిసిపోయి ఆడిటోరియంలో నిద్రపోతూ ఉండగా, హీరో ఆమె పక్కన నిలబడి ఉండటంతో మొట్టమొదటి పరిచయం జరుగుతుంది.

గొప్ప నాటకీయత ఉన్న ప్రారంభం ఇది. అందుకే ఆమె నెంబర్ వన్ రచయిత్రి అయింది.

ఈ విధంగా కథని రచయితే చెప్పకుండా పాత్రల ద్వారా చెప్పించటం అన్నిటికన్నా మంచి పద్ధతి. (ఒక్కొక్కసారి మేమంతా ఈ విషయంలో ఫెయిలయ్యి మా అభిప్రాయాల్ని పాఠకుల మీద రుద్దుతూ ఉంటాం. వీలైనంతవరకూ దీన్ని తగ్గించాలి.)

పాత్ర రాక ముందే పాత్రని పాఠకుల మనసులో ముద్ర వేయటం మధుబాబు నవలల్లో ఎక్కువ కనబడుతుంది. ఇది మంచి పద్ధతి.

***

"అది చౌకబారు హోటలు. అందరూ అక్కడ బీరు తాగుతున్నారు. అక్కడికి అజాద్ ప్రవేశించాడు. అజాద్ అయిదడుగుల ఆరంగళాల ఎత్తుంటాడు. బలమైన కండరాలు గిరజాల జుత్తు, తీక్షణమైన కళ్ళు."

ఇలాంటి ప్రారంభం కన్నా ఈ క్రింది ప్రారంభం చదవండి.

అదొక చౌకబారు హోటలు. అందరూ అక్కడ బీరు తాగుతున్నారు. గోవిందూ, రాములు ఒకమూలగా కూర్చుని మాట్లాడుకుంటున్నారు.

"ఇప్పుడిక్కడికి అజాద్ వస్తాడంటావా?" వణుకుతూ అడిగాడు రాములు.

అజాద్ పేరు వినగానే గోవిందుకి మత్తు దిగిపోయింది. "అజాదా! ఎక్కడ.. ఎక్కడ?" అన్నాడు కంగారుపడుతూ.

"ఇంకా రాలేదు. వస్తాడంటావా అని అడుతుతున్నాను."

"అమ్మో! అజాద్ వస్తే ఇప్పుడు ఇక్కడో మర్డర్ జరగటం ఖాయం."

"అసలు అజాద్ ఈ సమయంలో.." అనబోతున్న గోవిందు హోటల్ గుమ్మం దగ్గర అలికిడవటంతో తలెత్తి చూశాడు. ఒక పొడవాటి విగ్రహం లోపలికి ప్రవేశిస్తుంది. అతడే అజాద్. అప్రయత్నంగా హోటల్‌లో కూర్చుని తాగుతున్న వాళ్ళందరూ తమ చేతుల్లో గ్లాసుల్ని టేబుల్స్ మీద పెట్టారు. అప్పటివరకు గోలగోలగా వున్న రెస్టారెంట్‌లో చీమ చిటుక్కుమంటే వినిపించేటంత నిశ్శబ్దం వ్యాపించింది.

మొదటిసారి వ్రాసిన దానికీ - అదే సంఘటనని మరో విధంగా వర్ణించిన దానికీ తేడా గమనించండి. రెండో ఉదాహరణలోఒక ముఖ్య పాత్రధారి యొక్క స్వభావాన్ని మిగతా పాత్రలు మాట్లాడుకుంటున్నాయి. మొదటి ఉదాహరణలో కేవలం రచయితే వర్ణిస్తున్నాడు. ఎప్పుడూ రెండో ఉదాహరణే మంచి పద్ధతి. మధుబాబు నవలల్లో ఈ విధమైన పద్ధతి ఉండటం వల్లనే అవి ఎక్కువగా పాపులరైతే అయ్యాయని మనందరికీ తెలిసిన విషయమే.

<u>మూలాంశం</u>

ఒక కథకి కానీ, నవలకి కానీ లేక ఒక మహాకావ్యానికి కానీ కేవలం ఒక చిన్న ఆలోచన ద్వారా రచయితకి ప్రేరణ కలుగుతుంది. వాల్మీకికి పక్షి మరణం ద్వారా రామాయణం వ్రాయాలనే స్ఫూర్తి కలిగినట్లు మనం చిన్నప్పుడు చదువుకున్నాం. అదే విధంగా ఒక చిన్న విత్తనం మనసు క్షేత్రం మీద పడి, ఆలోచనల్లో రూపుదిద్దుకుని, మహావృక్షమవుతుంది. అది ఒక్కొక్కసారి కల్పవృక్షం కావచ్చు, లేదా ఎందుకూ పనికిరాని వ్రాసైన వెయ్యి కాపీల కన్నా ఎక్కువ అమ్ముడుపోని నవలగా మిగిలిపోవచ్చు.

రైల్లో ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడో, చీకట్లోకి చూస్తూ కూర్చున్నప్పుడో, ఒక పాట వింటున్నప్పుడో అకస్మాత్తుగా మనకి తెలియకుండా మనకి తట్టిన ఒక ఆలోచన, ఒక ప్రేరణ - లేదా మన జీవితాల్లో కానీ మనకి తెలిసిన వాళ్ళ జీవితాల్లో కానీ జరిగిన ఒక సంఘటన. ఇవేవైనా సరే, ఒక నవలకి పునాది కావచ్చు. దీన్నే మూలాంశం అంటారు.

ఒక మూలాంశం తట్టాక దాన్ని జాగ్రత్తగా ఇటూ అటూ అల్లుకుంటూ ఒక నవలరూపం లోకి తీసుకురావాలి. ఈ విస్తరణ ఒక్కొక్కసారి మనకి తట్టిన కథాంశం నుంచి వెనక్కు వెళుతూ ఉంతుంది. అంటే మూలాంశమే చివరి క్లైమాక్సు అవుతుందన్నమాట. మరొకసారి మూలాంశమే కదా ప్రారంభమై ఆ తర్వాత క్లైమాక్స్ మనం అల్లుకోవలసివస్తుంది.

మనకి తట్టిన మూలాంశం నవల యొక్క క్లైమాక్స్ అయితే ఆ నవల సాధారణంగా హిట్ అవుతూ ఉంటుంది. అలాకాకుండా ప్రారంభంలో వచ్చిన సంఘటనే మనకి ముందు తట్టి, అది చాలా అద్భుతంగా ఉండి, ఆ తరువాత మిగతా కథని, క్లైమాక్స్‌నీ మనం అల్లుకోవలసి వస్తే రచయిత బాగా కష్టపడవలసి ఉంటుంది. ఇంతకీ చెప్పొచ్చేదేమిటంటే క్లైమాక్స్ బలంగా వున్న నవల సాధారణంగా హిట్ అవుతూ ఉంటుంది. దీన్ని గురించి ఇదే అధ్యాయంలో తర్వాత చర్చిద్దాం.

1. ఒక రోజుకి చిన్న ప్లాట్ దొరకగానే దాని విస్తరణ కార్యక్రమం మొదలుపెట్టబోయేటప్పుడు, ఇదే అనుబంధంలో ముందు వ్రాసినట్టు మనకి తట్టిన మూలాంశాన్ని ఏ పద్ధతి ద్వారా పాఠకులకి అందచేయాలి అనేది నిర్ణయించుకోవాలి. సస్పెన్స్ థ్రిల్లరా?, మానసిక విశ్లేషణా, మానవత్వపు విలువలు, హాస్యం - ఈ రకంగా ఏ ఫ్రేములో ఈ కథాంశం ఇమిడితే బావుంటుందో ఆలోచించాలి.

2. తరువాత దాన్ని ఛాప్టర్లుగా విడగొట్టుకోవాలి.

3. అలా విడగొట్టుకున్న తర్వాత మనం ఎన్ని పేజీల నవలైతే వ్రాయదల్చుకున్నామో ఆ పేజీల్ని ఒక్కొక్క చాప్టర్‌కీ కొన్ని కొన్ని చొప్పున కేటాయించుకోవాలి. (మనం విడగొట్టిన చాప్టర్లలో పాఠకులకి బాగా నచ్చిన సంఘటనలున్న చాప్టర్లకి ఎక్కువ పేజీలు కేటాయించాలి.)

4. అలాగే క్లైమాక్సు ఎంత కుప్తంగా చెప్పాలి - ఎంత వివరణ ఇవ్వాలి అనేది కూడా నిర్ణయించుకోవాలి.

ఇదంతా అయిన తర్వాత... నవలా రచన ప్రారంభించిన పిమ్మట అందులో ఎన్నో మార్పులు రావచ్చు. ఒక్కొక్కసారి ఇరవై పేజీల్లో అయిపోతుందనుకున్న చాప్టర్ నలభై పేజీలు, యాభై పేజీల వరకూ కూడా రావచ్చు. అలాగే వంద పేజీలు వ్రాద్దామనుకున్న చాప్టరు పదిపేజీల్లోనే అయిపోవచ్చు. అలాంటప్పుడు దాన్ని వ్రాసి పక్కన పెట్టి ఒక పదిహేను రోజుల తర్వాత చదువుకుంటే మన నిర్ణయం తప్పో కాదో మనకే తెలుస్తుంది. వీలైనంతవరకూ మనం ముందు బిగించుకున్న ఫ్రేంలోంచి బయటపడకుండా నవల పూర్తి చెయ్యటమే మంచి పద్ధతి. అలా కాకుండా ఒక్కొక్కసారి మనం అనుకున్న సంఘటనలకన్నా మంచి సంఘటనలు, మనం అనుకున్న చాప్టర్లలోనే ఇంకా

ఎక్కువ సంఘటనలూ వచ్చి చెబుతూ ఉంటే అవి బాగున్న పక్షంలో వాటిని నిర్దాక్షిణ్యంగా తీసెయ్యకుండా ఉంచటం కూడా మంచిదే.

'వెన్నెల్లో ఆడపిల్ల' నవల కోసం ఈ విధంగా వర్క్ చేసిన స్టోరీ బోర్డ్‌ని ఇక్కడ చెబుతాను.

ఆంధ్రభూమిలో ఆ రోజుల్లో మల్లాది వెంకటకృష్ణమూర్తి "దూరం" అనే ఒక సీరియల్ వ్రాస్తూ ఇండేవాడు.హీరో, హీరోయిన్‌ల మధ్య ఉత్తరాలు వారధిగా నవల సాగుతుంది. ఆ ఉత్తరాల్లో హీరో తన అభిరుచుల గురించి, హీరోయిన తన అలవాట్లు గురించీ నవల మొత్తం మామూలు ఉత్తరాలు వ్రాసుకుంటూ ఉంటారు. అది చదివినప్పుడు నాకు ఒక భావకురాలైన అమ్మాయీ, ఒక నాజూకైన అబ్బాయీ మధ్య ఒకటి రెండు ఉత్తరాలు వారధిగా ఒక నవల వ్రాసి అందులో క్లైమాక్స్ అద్భుతమైన ఉత్తరాన్ని ఒకదాన్ని పెడితే బావుంటుందేమో అనిపించింది.

ఇదీ మూలాంశం. దీనిమీద ఇక ఆలోచన ప్రారంబమయింది.

కేవలం ఒక ఉత్తరం ఆధారంగా పెద్ద నవల వ్రాస్తే అది అంత సక్సెస్ కాదేమో అన్న భయంతో, దీన్ని ముందు నాలుగు వారాల సీరియల్‌గా ప్రచురిద్దామనుకున్నాం.

ఒక భావకురాలైన అమ్మాయి ఒక అత్యద్భుతమైన ఉత్తరం వ్రాస్తే, ఆ ఉత్తరం పాఠకుల హృదయాల్లో సజీవంగా నిలబడి పోవాలీ అంటే ఆ అమ్మాయి మరణించి, ఆ నవల ముగింపు ట్రాజెడీ అయితే బావుంటుందేమో అన్న ఆలోచన రెండో మెట్టు.

వీటన్నింటినీ ఒకదాని తరువాత ఒకటి పేర్చుకుంటూ వస్తే ఈ కథా విస్తరణ కార్యక్రమం (స్టోరీబోర్డ్) ఈ విధంగా సాగింది.

స్టెప్ – 1: ఒక అమ్మాయి ఒకబ్బాయికి మంచి ఉత్తరం వ్రాయాలి, అది పాఠకుల గుండెల్లో బలంగా నిలిచిపోవాలి. ఇది క్లైమాక్స్.

స్టెప్ – 2: అలా నిలిచిపోవాలంటే ఆ అమ్మాయి మరణించాలి, నవల ట్రాజెడీ అవ్వాలి – ఇది ముగింపు.

స్టెప్ – 3: అబ్బాయీ, అమ్మాయీ కలుసుకుంటే ఉత్తరాలు వ్రాసుకునే ప్రసక్తి అంతగా ఉండదు. వ్రాసుకున్నా కూడా ఆ ఉత్తరాల యొక్క ప్రభావం పాఠకుల మీద అంతగా పడదు. కాబట్టి కథానాయకుడు, నాయకి కలుసుకోకపోవటమే బావుంటుంది.

స్టెప్ – 4: అలా కలుసుకోకపోవటానికి కారణం విధి వైపరీత్యాలూ, దురదృష్టాలూ లాంటివి కాకుండా చిలిపిగా ఉంటే బావుంటుంది.

స్టెప్ – 5: హీరోయిన్ కోసం వెతుకుతూ హీరో రకరకాల పొరపాట్లు చెయ్యాలి. ఇందులో హీరోయిన్ యొక్క గొప్ప తెలివి తేటలు పాఠకులకి థ్రిల్లింగ్‌గా ఉండాలి. అలా ఉంటేనే హీరోయిన్ చచ్చిపోయినప్పుడు సానుభూతి ఏర్పడుతుంది.

ఈ విధంగా ముందు స్టోరీ బోర్డ్ తయారు చేసుకుని నవల వ్రాయటం ప్రారంభమైంది. మొదటివారంలో హీరోయిన్ హీరోకి ఫోన్ చేసినప్పుడు, హీరో పక్కన అతని స్నేహితుడు జేమ్స్ అని కూర్చుని ఉంటాడు. అతను హీరోయిన్‌తో సంభాషించే విధానాన్ని వ్రాస్తూ ఉండగా, ఎందుకో నాకు ఈ పాత్ర నవలలో పెద్ద స్థానం వహించబోతుంది అని అర్థమైంది. అతడు చాలా మెటీరియలిస్టిక్‌గా, తార్కికంగా, ఇలాంటి భావుకత్వపు ముసుగు కింద చేసే మానసిక వ్యభిచారాల్ని ఖండిస్తున్నవాడు అయ్యుంటాడు. ఎప్పుడైతే నాకు ఇటువంటి పాత్ర దొరికిందో, వెంటనే ఇది నాలుగువారాల నవల కాదు పదహారు వారాల నవల కాబోతుందని అర్థమైంది. ఆ పాత్ర దొరకగానే దానికి జోడీగా టెలిఫోన్ ఆపరేటర్ సరస్వతి పాత్ర దొరికింది.

ఆ సమయంలో నవలకి బేస్‌గా కొంత ఇన్వెస్టిగేషన్ (ఆరోజుల్లో ఇన్వెస్టిగేషన్ నవలలు ప్రారంభమై పాఠకుల్ని బాగా ఆకట్టుకునేవి) చేస్తే బావుంటుందనిపించింది. అప్పుడు ఖైరతాబాద్‌లో ఉన్న టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజికి వెళ్ళాను. కుడిచేతివైపు మొదటిరూంలో ప్రసాద్ అని ఒక ఇంజినీరు కూర్చున్నారు. నన్ను నేను పరిచయం చేసుకుని, ఆయనతో స్నేహం చేసుకుని, టెలిఫోన్ డిపార్ట్‌మెంట్ తాలూకు వివరాలన్నీ సేకరించాను. ఆ తర్వాత నవల ఎలా సాగిందో పాఠకులకే తెలుసు.

దీనికో చిన్న కొస మెరుపు...

ఈ విధంగా కథని, ఆంధ్రభూమి ఎడిటర్‌తో చర్చిస్తున్న సమయంలో ఒక రచయిత్రి ఈ విషయం తెలుసుకుని, ఇదే థీమ్‌తో ఒక

సీరియల్ వ్రాసి,మరో పోటీ పత్రికలో హడావిడిగా ప్రచురించేలా చూసింది. ‘వెన్నెల్లో ఆడపిల్ల‘ మొదలవటానికి నాలుగు వారాల ముందే ఈ టెలీఫోన్ సీరియల్ స్టార్టయ్యింది. పేరు గుర్తులేదు. (పాఠకులకి కూడా బహుశా గుర్తుండి ఉండదు). అందుకే హడావుడి రచనలు ఎప్పుడూ చేయకూడదు.

ఒక ఆలోచన మనలో రూపుదిద్దుకుంటున్నప్పుడు దానికి రంగు రుచి, వాసన ఏమీ ఉండవు. వాటినన్నింటినీ రచయిత అద్దాలి.

ఒక్కొక్కసారి ఒక నవల చదువుతూ ఉండగా కానీ, ఒక సినిమా చూస్తూ ఉండగా కానీ మనకి ఒక ఆలోచన రావచ్చు. ఉదాహరణకి ఈ క్రింది థీం చదవండి.

దశరథ్ పెద్ద మాఫియా లీడరు. అతని కింద కొన్ని వందల మంది సిబ్బంది, సైనికుల్లా పనిచేస్తూ ఉంటారు. అతనికి భార్య, ఒక కొడుకు ఉన్నారు. ఇది కాకుండా రహస్యంగా మరొక భార్య కూడా ఉంది.

దశరథ్ తర్వాత అతడి సామ్రాజ్యానికి వారసుడు అతడి కొడుకు "నీలమేఘ్", నీలమేఘ్ వివాహాన్ని దాదాపు కోటిరూపాయల ఖర్చుతో జరిపిస్తాడు తండ్రి. అయితే అన్ని చోట్లా ఉన్నట్లే మాఫియా సామ్రాజ్యంలో కూడా ద్వేషాలూ, పగలూ ఉన్నాయి. మామూలుగా కాదు, అంతకన్నా ఎక్కువే ఉన్నాయి. దశరథ్ సామ్రాజ్యానికి అందరికన్నా పెద్ద ప్రత్యర్థి యుగంధర్. యుగంధర్‌కి ఇటలీ మాఫియాతో దగ్గరి సంబంధాలున్నాయని ప్రతీతి. వీరిద్దరి మధ్యా ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం జరుగుతూ ఉంటుంది.

దశరథ్ ఉంపుడు కత్తెకు కూడా ఒక కొడుకున్నాడు. తండ్రి మాఫియా సామ్రాజ్యానికి తను వారసుడిని అవ్వాలని అతని ఆశ అందువల్ల తల్లి ద్వారా తండ్రి మీద వత్తిడి తీసుకువస్తాడు. అదే సమయానికి నీలమేఘ భార్యని, ప్రత్యర్థి మాఫియా వర్గం ఎత్తుకుపోయి ఒక వైపు ఉంపుడు కత్తె నుంచీ వత్తిడి, మరోవైపు నుంచీ కోడలు అదృశ్యమవటం అతనికి తన సామ్రాజ్యంలో పలుకుబడిని తగ్గిస్తున్నట్లు అనిపిస్తుంది. తన యొక్క సామర్థ్యాన్ని నిరూపించుకోవాలంటే ఈ రెండు వత్తిళ్ళనీ ఎదుర్కోవాలి అని అతనికి తెలుస్తుంది. అప్పుడు అతన్ని రక్షించటానికి అతని కొడుకు నీలమేఘ్ ముందుకు వస్తాడు. తన సిబ్బంది వెవరినీ తీసుకెళ్ళకుండా ఒక్కడే ఇటలీకి ధైర్యంగా వెళ్ళి అక్కడ కొంత మంది స్నేహితుల్ని కూడగట్టుకుని వాళ్ళ ద్వారా యుగంధర్‌ని ఎదుర్కొని, అతన్ని చంపి తన భార్యని తెచ్చుకుంటాడు. రామాయణాన్ని చదివిన ప్రేరణతో ఒక మాఫియా కథ అల్లచ్చు అని చెప్పటానికి ఇచ్చిన ఉదాహరణే పైది.

ఈ విధంగా ఒక మంచి కవితకానీ, కావ్యంకానీ, కథగానీ సంఘటనగానీ, వ్యక్తిగానీ, అనుభవం కానీ మనకి తటస్థపడినప్పుడు దానిద్వారా ప్రేరణ పొందటంలో ఏ తప్పూ లేదు.